

Güneyde

Kültür

AYLIK FİKİR VE SANAT DERGİSİ

CİLT : 17

Sayı : 163

Ocak-Şubat 2007

ISSN 1300-2627

İÇİNDEKİLER

Mehmet TEKİN Selahaddin Eyyubi (1138-1193).....	1
Mehmet Turan YARAR Tuyuglar.....	12
Fatma AYPARLAR Hatay'da Günümüz Düğün Ezgileri ve Kumlulu Apo	13
Mehmet TEKİN Bir Eser : Cemil Meriç.....	16
Öğr. Gör. Dr. Sedat BAHADIR Kızılderili Mitolojisi	17
Serhat KESTEL Bölücüler 'e (Şiir).....	20
Âşık Mehmet SAKAR Anne Yoktur Baba Yoktur Yâr da Yok (Şiir).....	20
Hasan AVCI Güneyin Sıcak Sesi : Karataşlı Âşık İbrahim Lek.....	21
Osman AYTEKİN Bir Şeyin Her Tarafını Görebilmek.....	24
Yrd. Doç. Dr. Bülent ARI Zamanın Elinden Tutmak (İnceleme)	25
Yusuf LEK Ölene Kadar (Şiir).....	26
Osman BAYMAK Çağdaş Kosova Türk Şiiri	27
Abdulkadir ÖZTÜRK Resim Yapmak Oyun Değil, Kendinle Hesaplaşmaktır	28

**Güneyde Kültür Dergisinin
1-16. ciltlerinin dizinlerine
<http://www.guneydekultur.com>
adresinden ulaşabilirsiniz**

Dergimiz 2006 yılında yayınlanmamıştır

- * Gönderilen yazı ve fotoğraflar basılsın veya basılmasın iade edilmez
- * Yayınlanan yazıların içeriğine ait sorumluluk yazarlarına aittir.
- * Yayınlanan yazılar üzerinde yazarın izni alınmak suretiyle düzeltme yapılabilir.
- * Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.
- * Mehmet Tekin posta çeki hesap no : 502404
- * Dergimiz Basın-Ahlak Yasası'na uymayı taahhüt eder.
- * Dergiye gönderilen makalelerin windows Microsoft word sürümlerine göre yazılarak disket olarak gönderilmesi rica olunur.

GÜNEYDE KÜLTÜR

İki Ayda Bir Yayınlanır- Fikir ve Sanat Dergisi

Cilt : 17 Sayı : 163 Ocak-Şubat 2007

ISSN 1300 -2627

SAHİBİ
Mehmet TEKİN

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
M. Mehtap TEKİN

YAYIN YÖNETMENİ
Günay ÇELENK

DANIŞMA KURULU
Prof.Dr. Abdurrahman YİĞİT
Yrd.Doç.Dr. Süleyman HATİPOĞLU
Yrd. Doç. Dr. Bülent ARI
Öğr. Gör. Abdulkadir ÖZTÜRK
Bülent NAKİB

AKADEMİK DANIŞMAN VE HAKEM KURULU
Prof. Dr. Haluk AKALIN (TDK Başkanı)
Prof. Dr. Bayram KODAMAN (S.D. Üniv.)
Prof. Dr. Sabahattin KÜÇÜK (Fırat Üniv.)
Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK (Fırat Üniv.)
Prof. Dr. Salim CÖHCE (İnönü Üniv.)
Prof. Dr. Gönül AKÇAMETE (Ankara Üniv.)
Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN (Selçuk Üniv.)
Prof. Dr. Erman ARTUN (Ç.Ü.)
Doç. Dr. Hüseyin GÜFTA (MKÜ)
Yrd. Doç. Dr. Rıfat ÖZDEMİR (Fırat Üniv.)
Yrd. Doç. Dr. Kezban KURAN (M.K.Ü.)
Yrd. Doç. Dr. Meral ATICI (Ç.Ü.)

Güneyde Kültür hakemli dergidir. Bilimsel makaleler en az iki alan uzmanının onayı alındıktan sonra yayınlanır.

Ankara Temsilcisi : Dr. Mehmet SILAY
İstanbul Temsilcisi : Osman Nuri BOYACI
İsviçre Temsilcisi : Muzaffer MADEN
Kayseri Temsilcisi : H. Meltem KONUŞKAN

HABERLEŞME ADRESİ

Mehmet TEKİN
Gazipaşa İşhanı Kat : 1 No : 110
P.K. 344 Antakya-HATAY
Cep Tel : 0.532.384 35 94
e-posta : guneydekultur@hotmail.com

Baskı : ÖZİREM Basımevi - Antakya

Kapak Resmi : Amık'ten Bir Türkmen Atlısı (1938)

KIZILDERİLİ MİTOLOJİSİ

Öğr. Gör. Dr. Sedat BAHADIR

GİRİŞ

Herhangi bir insan topluluğunun ilim, din ve tarihinin birbirine sımsıkı kenetlenmiş bağları olmakla birlikte karışıklılar da bulunmaktadır. Amacımız Asya'dan Amerika'ya ne zaman ve nasıl göç ettikleri bilinmeyen Kızılderililerin mitolojisi ile Türk mitolojisindeki geleneklerimiz ve yaşam biçimimizle bağdaşan ve bağdaşmayan yönleri tespit etmektir. Bu çalışma esnasında Alice Marriot ve Carol K. Rachlin adlı iki Amerikalı antropologun yapmış oldukları saha araştırması neticesinde meydana getirdikleri "*Kızılderili Mitolojisi*" ve İspanyol piskopos Bartolme de Las Casas'ın 1542 yılında İspanya Kralına Kızılderili katliamları ile ilgili yazmış olduğu "*Kızılderililer Nasıl Yokoldu?*" adlı kitabı; Türk Mitolojisi ile ilgili olarak da Bahaeddin Ögel'in "*Türk Mitolojisi I. II.*" adlı kitabı esas alınmıştır.

Kızılderili Tarihi:

Amerika kıt'ası 12 Ekim 1942'ye kadar, üzerinde güneşin batmadığı bir ülkeydi. Bu ülke üzerinde yaşayan insanlar, Meksikanın yüksek dağlarında toltek ve Aztek; Yucatan Yarımadası'nda Maya; Peru ve Bolivya adalarında İnka uygarlıklarını kurmuşlardır.

Araştırmacıların tahmini hesaplarına göre Kolomb'un Hint adaları sandığı Antil adalarına ayak bastığı tarihte bütün Amerika kıt'asının nüfusu 30-50 milyon arasındadır.

Amerika kıt'sının yerli halkının, gerek Kolomb'a gerekse ondan sonra gelen Avrupalılara karşı gösterdiği misafirperver ve cömert tavır onları adeta büyülemiştir.

Kolomb, seyahatleri boyunca tuttuğu seyir günlüğünde kıt'aya ayak bastığında kendilerini teknelerle karşılayan, misafirlerine banışçı hediyeler sunan, yumuşak huylu Kızılderililerden söz etmektedir. İspanya'daki patronlarından birine yazdığı bir mektupta ise "Bunlardan çok iyi hizmetkar olur. Sadece elli adamla bütün bu yerlilerin hepsine kolayca boyun eğdirebiliriz ve her istediğimizi yaptırabiliriz." demiştir.¹

Yerli halk, tanıştığı bu yeni misafirlere topraklarını açıp yiyeceklerini paylaşmış ve altın süs eşyalarını hediye etmiştir. Avrupalılar ise Amerika'ya, salgın hastalık yağma ve ölüm getirmişlerdir. 1492'de Amerika kıtası, yeryüzünün gördüğü en trajik alışverişlerden birine sahne olmuştur. Yerliler, altın yiyecek ve toprak verdikleri zaman karşılığında salgın hastalık ve ölümle ödüllendirildiler. Avrupalılar, altın olarak istediklerini elde edemeyince kendilerine çok kazanç getirecek başka bir yol buldular. Köle ticareti! Tıka basa gemilere bindirilen zavallı kıızılderililerin pek çoğu yolda soğuktan ve hastalıktan ölmüşlerdir.²

Hikâyelerin bir çoğu, derleyicilerin gerçek anlamda yapmış oldukları alan çalışmaları sonunda toplanmıştır. Bunlar, hastahane koşuşlarında yatan hastalardan, yerel alanlarda, mutfakların odun sobaları yanında, bu insanların hasırdan kilimler yapmak için çalı-çırpı topladığı zamanlarda kayda alınmıştır.

MİTOLOJİLER

a- Dünyanın oluşumu:

Büyük Göllerin batısında bulunan ormanlık bölgelerden çıkarak merkez ovalara yerleşen ve Algonkian dilini konuşan Çeyenilere³, göre dünyayı tek başına yaşayan Büyük Maheo yaratmıştır. Maheo, önce bütün gücünü kullanarak tuzlu büyük bir su yaratmış.⁴ Daha sonra denizin dibinden binbir zorlukla çıkardıkları toprak parçasıyla yeryüzünü ve daha sonra da insanları yaratmış:

"-Su içerisinde yaşayan canlılar olmalı-deyince balıklar oluşmuş. -Suyun üzerinde yaşayan canlılar olmalı- deyince de kazlar,yaban ördekleri... oluşmuş. Maheo bunların seslerini duyunca görmek istiyorum demiş. Bunun üzerine ışık oluşmuş. Kazlar ve ördekler, Maheo'dan bir kara parçası istemiş. Bunun üzerine Maheo, denizin içinden toprak parçası alıp getirmelerini söylemiş. Hayvanlar denize dalmışlar fakat, toprak

¹ Las Casas, Bartolme: *Kızılderililer Nasıl Yok Edildi*, İstanbul, Şule Yayınları, s.10.

² a.g.e., s.10.

³ MARRIOT, Alice-RACHLIN, Carol K: *Kızılderili Mitolojisi*, (Çev: Ünsal Öznlü), İmge Kitabevi yayınları, 2. Baskı, Ankara, 1995, s.35.

⁴ a.g.e., s. 36

parçası çıkaramamışlar. En sonunda denizin dibine dalan su tavuğu, tuprağı çıkarmış. Maheo da su tavuğundan aldığı toprakla yeryüzünü yaratmış. “

Kızılderililere göre Maheo, hala yaşamaktadır. Tanrıdır, koruyucudur ve öğreticidir.⁵

Bugün, Nevada’da volkanik vadi dizileri içinde bulunan Cascade Dağları’nın doğu eteklerindeki asıl vatanlarında yaşayan Modoklar’a⁶ göre ise Kumokumos adındaki Tanrı da önce bir göl, sonra ise bu gölün içinden çıkardıkları çamur parçalarıyla yeryüzünü yaratmıştır.

“Dünyayı ve içindeki her şeyi yaratan, Kumokums’tur. Kumokums, saz gölünün dibine elini beşinci daldırışında bir avuç çamur çıkarmış. Nehirlerin göllere akabilmesi için el tırnaklarıyla dağ kenarlarında oluklar açmış. Kestiğiniz el tırnaklarınızı işte bu yüzden gömmeli ya da suya atmalısınız. Böylece Kumkums’a geri dönmüş olur.”⁷

Radloff’un Altay Şamanlarından yaradılış ile ilgili derlemiş olduğu efsanede de yine yerin ve göğün yaratılmasından önce her taraf su ile kaplı idi.⁸ Yeryüzü de bu su içerisinde çıkarılan toprak parçalarından oluşmuştur.

Göktürk Kitabelerinde ise “yukarıda mavi gök, aşağıda yağız yer yaratıldığında” ; “yeri göğü yaratan” sözü geçer.⁹ Burada da diğerlerinden farklı olarak tek tanrı düşüncesinin var olduğunu görmekteyiz.

b-Gökyüzü Varlıkları (Işık, Güneş ve Gökteki Yıldızlar):

Mississippi nehrinin karşı kıyısında Oklahoma’nın doğusunda yaşayan¹⁰ Çerokilere göre örümcek büyükanne çamurdan yaptığı küçük kasenin içine ateşi koyup Çerokilere getirmiştir. Çerokilere göre o günden sonra çanak-çömlek yapımı kadın işi olmuştur.¹¹

Türklerin düşüncesinde güneş, bir ışık kaynağı olarak her zaman birinci sırayı almıştır. Türk düşüncesinde ve destanlarında güneş, dişi; ay ise erkek olarak rol almaktadır. Anadolu’da “Ay dede” sözü yaygın olarak kullanılmaktadır.

Altay türeyiş destanlarında “güneş ile ay”ın kendi başlarına bir güç olmadığı, bunların yalnızca Tanrı’nın verdiği ışık ile sıcaklığı yansıttığı anlatılmaktadır.

Birleşik Devletlerin Güneybatı bölgesinde yaşayan Tewa halkına göre av esnasında bir ayının avcıları arkasından sürüklemesi neticesinde Küçük Ayı ve Büyük Ayı meydana gelmiştir. Efsanesi ise şöyledir:

“Bir gün üç delikanlı yanlarına Sıkı Tut adlı köpeklerini alarak avlanmaya çıkarlar. Yolda rastladıkları bir ayı kendilerini gökyüzüne doğru götürür. Sonunda ayıyı yakalayıp öldürürler. yine bu kabileye göre, yılın belli aylarında gökyüzüne bakıldığında dört yıldızdan oluşan kare ayı; bunların peşindeki üç yıldız delikanlıları; belli belirsiz görülen yıldız da Sıkı Tut adlı köpeği temsil etmektedir.”¹²

Pir Sultan Abdal’a göre “Kutubların Kutubu, Muhammed Peygamber”dir.¹³

Anadoluda Büyük Ayı Burcuna “Yedi kör”, “Yedi ker”, “Yedi eşek” demiştir. 11. yüzyıldan sonra bu yıldız ise “yedigen” denmeğe başlanmıştır. “Yedigen” kelimesi yedi kardeşler anlamını da ifade etmektedir.¹⁴ Altay Türkleri bu yıldızda “At Yettegen” yani “At Yedilisi” demiştir.¹⁵

Kuzey Asya tarafında Yaşayan Türklere göre bu burç, takvim ve hava raporunda insanlara yardımcı olmaktadır: “... Kuyruk doğuda ise, bahar; güneyde ise yaz; Kuzeyde ise kış habercisidir”.

Kırgız Türk inanışına yaklaşan bir Altay efsanesi şöyledir: Kutlu bir inek, Yeryüzünde dehşet salan Meriç adlı bir böceği öldürmüş ve parçalarını göğe savurmuş. 6 parçası, Ülker’i oluşturmuş. Bir parçasını da Büyük Ayı saklamış. Bunun için Ülker, Yedi Kardeşleri kovalayıp durdurmuş.¹⁶ Türklerin bu yıldızda Yedi haydut demelerinin sebebi bu efsaneden kaynaklanabilir.

Birleşik Devletlerin Güneybatı kesiminde yaşayan Kızılderililer, iyi birer hava gözlemleyicisidir. Gözlemleri güneş, ay ve yıldızları da içerir. Güneş ve ay, yeryüzü gibi kutsal varlıklardır.

Tewalara göre sonbaharda gün batımından hemen sonra doğuda yükselen parlak yıldız, atalarını kuzeyden şimdiki bulundukları yere getiren uzun kuşaktır.

⁵ a.g.e., s. 36-37.

⁶ a.g.e., s. 43.

⁷ a.g.e., s. 44.

⁸ RADLOFF, Wilhelm: *Sibirya’dan*, 3.C., Milli Eğitim Yayınları:2752, Bilim Kültür Eserleri Dizisi: 750, İstanbul, 1994, s. 4.

⁹ ÖGEL, Bahaeddin: *Türk Mitolojisi*, H. C. Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1995, s.257.

¹⁰ MARRIOT, Alice-RACHLIN, Carol K: a.g.e., s.46.

¹¹ a.g.e., s. 49.

¹² a.g.e., s.83.

¹³ ÖGEL, Bahaeddin: *Türk Mitolojisi*: a.g.e., s.185.

¹⁴ a.g.e., s.209.

¹⁵ a.g.e., s.185.

¹⁶ a.g.e., s.185.

Kuzey New York Eyaleti ve Kuzeydoğu Oklahoma'da yaşayan İrokianlara göre yıldırımlar kutsal varlıklardır. İrokian mitolojisinde yıldırımlar iyilerin koruyucusu kötülerin de yok edicisidir. Mitolojilerinde de birbirinin yaşamını korumak için söz veren üç arkadaş yıldırımlarla konuşması, yıldırımların kötülerini yok etmesi iyilere yardımcı olması anlatılmaktadır¹⁷.

c- Yeraltındaki Sular ve Büyük Nehir Canavarı:

Oklahoma Eyaletinde yaşayan Çeyenilere göre büyük büyük bir kaplumbağı, bu kabileden olan savaşçı kırk dokuz delikanlıyı yer altındaki sulara götürmüştür. Bu sebeple hadisenin geçtiği yer kutsal bir özellik taşımaktadır. Mitoloji şöyledir:

"Bu savaşçı kabilede elli erkek, taştan yapılmış balta ve mızraklarıyla yaban sığırı avlamaya gitmişler. Yolda parlayan bir su kaplumbağası görmüşler. Kaplumbağanın sırtına bindiklerinde sırtına yapıştıklarını anlamışlar. Kaplumbağa kırk dokuz delikanlıyı alıp gölün derinliklerine götürmüş. Bu delikanlılar gölde boğulmuş. Çeyeniler her yıl bu gölün kenarında yas tutarlarmış."¹⁸

Yellow Nehri kıyılarında yaşayan Kiowa kabilesi de buna benzer efsaneler anlatmaktadır. Yalnız bu efsanede savaşçı gençleri gölün altındaki yeraltı sularına götüren "Su çiçeği" dir. Kaybolan kişilerin ara sıra seslerinin duyulduğuna inanılır.¹⁹

Çeyeni mitolojisinde yerin altında bir canavarın bulunduğu ve bu canavarın da önceleri kendi soylarından olan bir savaşçı olduğu anlatılmaktadır. Mitoloji şöyledir:

"İki delikanlı yakın çevrelerini tanımak için gezerken dev gibi büyük iki yumurta bulmuşlar. Bu yumurtaları delikanlıların biri yemiştir ve büyük nehir canavarı olmuş. Bu nehir canavarı Çeyenilere göre hâlâ yaşamaktadır. Çeyeniler, büyük bir su kütlesini geçerken su altındaki akrabalarına ve yılan adama yiyecek atarlarmış."²⁰

Kırgız Türkleri de yerin altında büyük bir okyanusun olduğunu ve bu okyanusun üzerinde de çok kalın bir bulut olduğunu söylemektedir.²¹

Kuzey Türk destanlarında ise kuzeyde büyük bir denizin olduğu, bu denizin ötesinde de yeraltı dünyasına giden bir mağara yolu vardır.²²

d- Dünyanın Merkezi:

Türk mitolojisinde dünyanın merkezi, Türk hakanlarının otağlarını kurup oturdukları yer, ortası veya merkezidir. Devletin ordu, yani başkent veya karargah anlayışı, "orta" kelimesinden gelmektedir. Cihân veya Dünya devleti anlayışı söz konusu olunca, bu ordu merkezi, dünyanın ortası durumuna gelmektedir. Oğuz destanı içindeki, Or-tag ve Kür-tag gibi yerler, Oğuz Han'ın dönüp dolaşıp geldiği yerlerdir. Uygur devletinde de Kut-dağ, böyle bir öneme sahipti.

Tewalara göre orta yer, yani dünyanın merkezi, geniş otlakların, çayırların ve av hayvanlarının bulunduğu yerdir. Mitolojileri şöyledir:

"Başlangıçta karanlık olan dünya üzerinde kimse yaşamazmış. İnsanlar yeraltında yaşamış. Köstebek yardımıyla bulundukları yerden ışık dünyasına yani gün ışığına çıktıklarında gözleri bir süre görmez olmuş. Savaşçı ikiz çocukları kendilerine rehber edinen Tewalar, bütün kabileyi arkalarına almış ve uzun bir yola koyulmuşlar. Kızıl Dağ'a giderken birçoğu Komançiler tarafından öldürülmüş. Bir süre sonra bu aileden yalnızca bir erkek ve bir kadın kalmış. Belli bir yol katlettikten sonra ağacı bol olan yere gelmişler ve bu yere Orta Yer adını vermişler."

Tewa mitolojisinde orta yer bulunana kadar geçen süre içindeki hadiseler Ergenekon destanına benzemektedir.

e- Dünyanın Sonu:

Kiowalara göre dünyanın sonu, av hayvanı olan yaban sığırlarının kızıl derili olmayanlar tarafından katledilmesi ve nesillerinin tükenmesidir. Gerçekten de yaban sığırlarının sonu, Ova Kızıl derililerinin yaşamlarının da sonu olmuştur. Beyaz adamların üstün teknolojilerine önce yaban sığırları yenilmiştir.

¹⁷ MARRIOT, Alice-RACHLIN, Carol K: a.g.e., s.85.

¹⁸ a.g.e., s.64.

¹⁹ a.g.e., s.72.

²⁰ a.g.e., s.78.

²¹ ÖGEL, Bahaeddin: Türk Mitolojisi: a.g.e., s.249.

²² a.g.e., s.253.

f-Doğüstü varlıklar:

Kuzey Amerikalı Kızılderililerden Hopilere göre Örümcek Büyükanne ve genellikle Savaş İkizleri diye anılan ikizler, olağanüstü varlıklardan sayılırlar. Kachina ruhlarından bile üstün derecede sıralanırlar. Kachinalar kişiden kişiye değişebilirken (örnek: Yağmur yağdıran Miki Fare Kachinası) Örümcek Büyükanne ve İkizler değişmez kalır.

Hopili ev kadını örümceği öldürmez ve onun ağlarını bozmaz. Eğer mutlaka temizlik gerekiyorsa gri örümceği süpürgesi üzerinde kaldırır ve kapının dışına bırakır. Örümcek, anne olan toprağın koruyucusudur ve insanları yeniden geriye, toprağın rahmine götüren ruhtur.

NETİCE

Mitoslar, ilkel insan topluluklarının, evreni, dünyayı ve tabiat olaylarını kişileştirerek yorumlamak, henüz sırrını çözemedikleri hayatın ve evrenin çeşitli görüntülerini bir anlam kolaylığına bağlamak ihtiyacından doğmuş öykülerdir.²³ Tabiat üstü ve fizikötesi kuvvetler yanı sıra, tabiat kuvvetleriyle savaşa girmiş, onları yenmiş veya yenememiş ilk yiğitlerin kimlik ve kişiliklerini bitirmesiyle de mitoslar, eposlara yani destanlara malzeme olur. destanları oluşturur.

Yukarıdaki tariflerden yola çıkarak, Kızılderili ve Türk toplumlarının, önceleri bozkır iklimi içinde yaşamış oldukları bilinmektedir. Buna göre, aynı veya benzer iklimi yaşayan toplumların duygu ve düşüncelerinde ortak noktalar olabilir. Bu tip toplumlar, benzer coğrafyayı paylaştıklarından bu coğrafya içinde yer alan bitki ve hayvanlardan etkilenmesi de doğaldır. Kızılderililer kendi coğrafyalarında "yaban öküzü, örümcek ve fare"ye değer verirken, Türkler de "bozkurt ve at"a değer vermişlerdir.

BÖLÜCÜLER..e

Etme kardeşim, etme :
Erzincan'da, Van'da, Tunceli'de
Ve daha nice...
Yapma kardeşim,
Yakışmıyor silâh insan ellerine.
Bu yurt bizim
Bu insanlar bizim.
Ey sevgili gençlik,
Suç ne, suçlu kim ?
Sen ki yaşamın güzelliği,
Ata'nın yurdu emanet ettiği.
Öldüremezsın çocukları,
Yatağında uyuyanları...
Bırak silâhını !
Sarıl, insanı insan yapan düşünceye,
Sarıl yurduna-yurttaşına artık,
İnan, er geç erir aydınlıkta karanlık.
Acılarım yakıyor, taşıyor sabrım...
Ben Atatürk çocuğu,
Görmek istemiyorum seni
Karanlıklar içinde.
Size de emanet bu ülke.
Unutma sakın,
Yıkımı onarılmaz ihanetin.

Serhat KESTEL

ANNE YOKTUR BABA YOKTUR YÂR DA YOK

Küçükken yitirdim anne, babamı
Kimse bilmez gayretimi çabamı
Kış gününde yakan yoktur sobamı
Anne yoktur, baba yoktur, yâr da yok

Bu dünya haline şaşar giderim
Bir boşluk içinde koşar giderim
Yalnız halime yaşar giderim
Anne yoktur, baba yoktur, yâr da yok

Uğramışım yüce Hakkın seline
El açarım büyük küçük geline
Şimdi kaldım üç oğlanın eline
Anne yoktur, baba yoktur, yâr da yok

Üç kızım var üçüne de sevindim
Onlar ile gururlanıp övündüm
Tek yalnız tek başıma avundum
Anne yoktur, baba yoktur, yâr da yok

Genç yaşımda altı yavru büyüttüm
Hepisini beşiklerde uyuttum
Anne nasıl, baba nasıl unuttum
Anne yoktur, baba yoktur, yâr da yok

Ayrdılar beni gonca gülümden
Hiç kimse kaçamaz büyük ölümünden
Anne baba hasretini çekerken
Nedem dostlar yâr da gitti elimden

Mehmet'immin hiç yarası dinmedi
Kötü kader omzumdan inmedi
Yavrular da kıymetini bilmedi
Annem yoktur, babam yoktur, yâr da yok

Aşık Mehmet SAKAR

²³ NECATİGİL, Behçet : 100 Soruda Mitoloji, Gerçek Yayınevi, İstanbul, 1978, s.7.